

Тобто, основою для ухвалення рішень в області вдосконалення мотиваційного механізму повинна стати інформація для прийняття і аналізу рішень по здійсненню мотивації персоналу на різних рівнях управління організацією.

Бербека Оксана

(науковий керівник: к. е. н., доцент кафедри менеджменту
та публічного управління Сkochиляс С. М.)

УМОВИ ТА ТЕНДЕЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Як засвідчує міжнародний досвід, важливою складовою конкурентоспроможності національної економіки є підприємництво. Сьогодні українські підприємства змушені працювати в умовах посиленого тиску з боку національних та іноземних конкурентів, споживчих союзів, урядових розпоряджень. Все це змушує впроваджувати в рамках підприємств нові методи управління виробництвом, новітні інформаційні системи, розробляти більш адаптовану до зовнішніх умов організаційну поведінку, вдосконалювати техніку та технологію, підвищувати якість товарів, робіт, послуг та підвищувати ефективність організації праці у всіх підрозділах.

Підприємництво – це самостійна, ініціативна, на власний ризик і під свою майнову відповідальність діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою одержання прибутку та інших вигод. [2]. Підприємець бере на себе ініціативу з'єднання ресурсів землі, капіталу і праці в єдиний процес виробництва, прийняття основних рішень. Підприємець – це людина, що йде на ризик. А. Сміт розглядав підприємця як власника, метою діяльності якого є отримання прибутку [1].

В умовах ринкової трансформації економіки України розвиток підприємництва є основою економічного і соціального розвитку, вирішення соціальних проблем, подолання бідності та забезпечення високого рівня життя громадян. За останні 20 років умови ведення підприємницької діяльності в Україні суттєво змінились. Вдосконалення законодавчої бази, поступове входження на світовий ринок, стабілізація економіки держави – все це впливає на діяльність як українських, так і закордонних підприємств, що працюють в Україні.

На мою думку, можна виокремити такі основні тенденції розвитку підприємництва в Україні: територіальне розповсюдження підприємництва, зростання кількості юридичних осіб та індивідуальних підприємців; зрощення капіталу вітчизняних і зарубіжних підприємств; інтенсивний розвиток комерційного підприємництва при незначному розвитку виробничого

підприємництва; розширення сфери послуг (консультативні, юридичні, страхові, транспортні, туристичні, готельні, охоронні та ін.).

Потреба в підвищенні рівня конкурентоспроможності є базовою як для окремого підприємства, так і на рівні економіки країни в цілому. Незважаючи на те, що проблеми сталого розвитку суб'єктів підприємництва останнім часом набувають значної актуальності, істотна частина досліджень відноситься до рівня економіки держави. При тому, що підприємство є основною ланкою економіки, питання сталого розвитку окремих підприємств досліджені не в повній мірі.

Непередбачуваність господарської діяльності, відсутність реакції на мінливість внутрішніх і зовнішніх загроз можуть призвести до небажаних наслідків і навіть до банкрутства підприємства. Дана обставина вимагає від суб'єктів управління підприємством побудови ефективної системи економічної безпеки, спрямованої на поліпшення економічного стану вітчизняних підприємств.

Для того, щоб вітчизняне підприємство в перспективі продовжувало розвиватися, в умовах високого рівня конкурентоспроможності повинні застосовуватися певні стратегії розвитку, такі як стратегія стабілізації, яка спрямована на підтримку існуючого стану, моніторингу загроз і забезпечення подальшого поліпшення показників функціонування підприємства та його розвитку. Стратегія посилення спрямована на поліпшення показників найбільш вразливої складової розвитку підприємства, а також на зростання потенціалу підприємства в цілому. Якщо керівництвом підприємства не буде вжито заходів щодо підвищення рівня конкурентоспроможності, воно може залишитися на даному рівні або навіть знизитися. Стратегія адаптації застосовується в умовах низького рівня конкурентоспроможності підприємства і спрямована на пристосування діяльності підприємства до вимог ринку, оптимізацію витрат, підвищення основних показників функціонування підприємства. В умовах критичного рівня повинна застосовуватися стратегія виживання. Вона вимагає прийняття швидких, скоординованих дій, обережних і своєчасних рішень щодо поліпшення існуючого стану та виведення підприємства з кризи. Основне завдання стратегії полягає в тому, щоб перевести підприємство з його поточного стану в інший новий якісний стан. Крім того, економічна безпека вітчизняних підприємств залежить від державного регулювання, що враховує ряд важливих напрямків, зокрема таких: розробка інновацій, регулювання ціноутворення, регулювання податків, кредитування, страхування, охорона праці та ін.

Отже, в основному можливість розвитку вітчизняних підприємств залежить від рівня їх конкурентоспроможності. Саме тому ефективне управління підприємством і заходи, які приймаються керівництвом відіграють найбільш вирішальну роль в процесі забезпечення сталого розвитку

вітчизняних підприємств. Вітчизняні підприємства потребують побудови моделі, яка буде адекватною сучасним ціннісним орієнтаціям суспільства, потребам трудових колективів та економічним орієнтаціям власників підприємств.

Використані джерела

1. Захарчин Г.М. Основи підприємництва: культура, технологія, відповідальність : навч. посіб. / Г. М. Захарчин, О. В. Юринець. – К. : Знання, 2015. – 254 с.
2. Злупко С. М. Підприємництво: основи, особливості, механізми : Навч. посіб. / С. М. Злупко, О. В. Стефанишин, Л. А. Швайка; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. – Л., 2017. – 370 с.

Беляєва Валентина

(науковий керівник д.е.н., професор кафедри менеджменту та публічного управління Мельник А.Ф.)

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМНИЦТВА РЕГІОНУ

В теорії регіоналістики розрізняють моделі регіонального розвитку: еколого-економічні, інноваційно-інвестиційна, інноваційна, модель сталого розвитку, мобілізаційно-інноваційна, кластерна. Курс на інноваційний розвиток економіки України вимагає розбудови ефективної системи публічного управління інноваційним розвитком підприємництва в регіонах. Цей процес має по-перше, поєднувати державні, регіональні, міжрегіональні інтереси, інтереси учасників інноваційної діяльності в окремому регіоні, враховувати світовий досвід участі держави у формуванні регіональної інноваційної політики, а також характерні для України особливості економіки; по-друге, враховувати специфіку підприємництва в державному, комунальному, приватному секторах економіки; по-третє, відбуватись на засадах багатосуб'єктності і впливу на національному, регіональному рівні.

Відповідно до закону України “Про інноваційну діяльність” [1], головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку і використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних, екологічно-чистих, безпечних, енерго- та ресурсоощадних технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції. Це здійснюється шляхом прямого впливу держави через фінансування розвитку регіональних досліджень, та нормативно-технічних розробок. [1]

На особливу увагу заслуговує підтримка інноваційного розвитку малого і середнього підприємництва в регіонах, зокрема таких як Тернопільська